

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การพัฒนาดินสูรินทร์เพื่อขึ้นรูปด้วยวิธีการหล่อแบบ โดยการหาส่วนผสมเนื้อดินจากตารางสามเหลี่ยมด้านเท่า และเผาเนื้อดินในอุณหภูมิ 1,250 องศาเซลเซียส เพื่อให้เนื้อดินมีคุณสมบัติเป็นตินสโตนแกรนิตเหมาะสมในการนำไปใช้งานต่างๆได้ดี

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- เพื่อทดสอบคุณสมบัติทางกายภาพ และคุณสมบัติทางเคมีของดินสูรินทร์แหล่งบ้านใหม่ และดินสูรินทร์แหล่งบ้านน้ำคล้ำ
- เพื่อทดลองหาส่วนผสมของเนื้อดินบันสโตนแกรนิตโดยใช้ดินสูรินทร์ ดินขาวะน่อง และหินฟันม้า ที่เผาในอุณหภูมิ 1,250 องศาเซลเซียส
- เพื่อนำผลการทดลองที่เหมาะสมที่สุดไปใช้ขึ้นรูปด้วยวิธีการหล่อแบบ

วัตถุดิบและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ดินสูรินทร์แหล่งบ้านใหม่ ตำบลตะระแสง อำเภอเมือง จังหวัดสูรินทร์ ดินสูรินทร์แหล่งบ้านน้ำคล้ำ ตำบลท่าตูม อำเภอท่าตูม จังหวัดสูรินทร์ และกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการเลือกส่วนผสมแบบเจาะจงจากตารางสามเหลี่ยมด้านเท่า ซึ่งประกอบด้วยดินสูรินทร์แหล่งบ้านใหม่ ดินขาวะน่อง หินฟันม้าจำนวน 36 ตัวอย่าง ดินสูรินทร์แหล่งบ้านน้ำคล้ำ ดินขาวะน่อง หินฟันม้าจำนวน 36 ตัวอย่าง ซึ่งรวมตัวอย่างเนื้อดินบันทั้งสองแหล่งจะได้ 72 ตัวอย่าง

เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการวิจัย

ในส่วนของเครื่องมือและอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ได้แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มดังนี้

1. เครื่องมือและอุปกรณ์ประกอบด้วย
  - 1.1 เครื่องบดผสมดิน
  - 1.2 เครื่องบดผสมเคลือบ
  - 1.3 เตาเผาไฟฟ้า หรือเตาแก๊ส
  - 1.4 เครื่องทดสอบความแข็งแรง
  - 1.5 เครื่องซีกไฟฟ้าแบบดิจิตอล ทศนิยม 2 ตำแหน่ง
  - 1.6 แบบพิมพ์ทดสอบ
2. วัสดุดิบที่ใช้ในการทดลองประกอบด้วย
  - 2.1 ดินสูรินทร์แหล่งบ้านใหม่ ตำบลตะระแสง อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์
  - 2.2 ดินสูรินทร์แหล่งบ้านน้ำคล้ำ ตำบลท่าตูม อำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์
  - 2.3 ดินขาวะน่อง
  - 2.4 หินพื้นแม่น้ำ

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการดำเนินการทดลองผู้วิจัยได้แบ่งการทดลองออกเป็น 3 ขั้นตอนด้วยกัน

ขั้นตอนที่ 1

เป็นการทดสอบคุณสมบัติทางกายภาพของดินเหนียวสูรินทร์ทั้ง 2 แหล่ง ซึ่งมีขั้นตอนการปฏิบัติงานดังต่อไปนี้

1. ทำการล้างและบดดินสูรินทร์ และนำดินสูรินทร์มาทำแท่งทดสอบ โดยทำการทดสอบคุณสมบัติทางกายภาพก่อนการเผา ทดสอบการหดตัว ความแข็งแรง
2. ทดสอบคุณสมบัติทางกายภาพหลังการเผาในอุณหภูมิต่างๆ โดยทำการทดสอบการหดตัว ความแข็งแรงก่อน การถูกซีมน้ำ และสีของเนื้อดินหลังการเผา

3. ทำการทดสอบคุณสมบัติทางเคมี

ขั้นตอนที่ 2

เป็นการทดสอบคุณสมบัติทางการหล่อแบบ และทางกายภาพ ของส่วนผสมเมื่อติดปั๊นก่อน และหลังการเผา

1. เตรียมส่วนผสมเป็นน้ำดิน ทำการทดสอบคุณสมบัติของการหล่อแบบ โดยทำการวัดปริมาณน้ำที่ใช้ ความถ่วงจำเพาะ สารช่วยกระจายลอยตัว การหลอดตัว และอัตราการหล่อ

2. ทดสอบคุณสมบัติทางกายภาพก่อนการเผา โดยทำการทดสอบการหดตัวของเม็ดปั๊น และความแข็งแรง

3. ทดสอบคุณสมบัติทางกายภาพหลังการเผา โดยจะทำการทดสอบการหดตัว ความแข็งแรงหลังการเผา การดูดซึมน้ำ และสีของเม็ดปั๊นหลังการเผา

ขั้นตอนที่ 3

เป็นการทดสอบความเหมาะสมในการขึ้นรูปผลิตภัณฑ์ โดยผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้คัดเลือกส่วนผสมที่เหมาะสมที่สุดซึ่งได้จากการทดลอง และนำส่วนผสมที่ได้มาทำการขึ้นรูปผลิตภัณฑ์ด้วยวิธีการหล่อแบบ โดยแพลตฟอร์มที่อุณหภูมิ 1,250 องศาเซลเซียส

สรุปผลการวิจัย

จากการทดสอบคุณสมบัติทางกายภาพของดินสูรินทร์เหล่งบ้านใหม่ และดินสูรินทร์เหล่งบ้านน้ำคัลมา ส่วนผสมเมื่อติดปั๊นสูทนแวร์ คุณสมบัติในการหล่อแบบ และผลของการทดสอบความเหมาะสมในการขึ้นรูป ซึ่งปรากฏผลดังต่อไปนี้

1. การทดสอบคุณสมบัติทางกายภาพก่อน และหลังการเผา และคุณสมบัติทางเคมีของดินสูรินทร์ในทั้ง 2 แหล่ง

1.1 การหดตัว พบร่วมดินสูรินทร์ทั้งสองแหล่งก่อนการเผามีการหดตัวใกล้เคียงกัน โดยที่ดินเหล่งบ้านใหม่ มีการหดตัวร้อยละ 7 และดินสูรินทร์เหล่งบ้านน้ำคัลมา มีการหดตัวร้อยละ 6 ส่วนการหดตัวภายหลังการเผา ดินสูรินทร์ที่หดตัวมากที่สุดคือ ดินสูรินทร์เหล่งบ้านใหม่ มีการหดตัวร้อยละ 16.70 และการหดตัวที่น้อยที่สุดคือ ดินสูรินทร์เหล่งบ้านน้ำคัลมา มีการหดตัวร้อยละ 10.00

1.2 ความแข็งแรง พบร้าความแข็งแรงก่อนเผาที่มากที่สุด คือ ดินสูรินทร์แหล่งบ้านใหม่ มีความแข็งแรง 25.58 kg/cm^2 และความแข็งแรงที่น้อยที่สุด คือ ดินสูรินทร์บ้านน้ำคล้ำมีความแข็งแรง 23.37 kg/cm^2 ส่วนความแข็งแรงหลังเผา พบร้าดินสูรินทร์ที่มีความแข็งแรงมากที่สุด คือ ดินสูรินทร์แหล่งบ้านใหม่ มีความแข็งแรง 33.61 kg/cm^2 ส่วนความแข็งแรงน้อยที่สุด คือ ดินสูรินทร์แหล่งบ้านน้ำคล้ำ คือ มีความแข็งแรง 26.83 kg/cm^2

1.3 การดูดซึมน้ำ พบร้าดินสูรินทร์ที่มีการดูดซึมน้ำมากที่สุดคือ ดินสูรินทร์แหล่งบ้านน้ำคล้ำ ที่เผาในอุณหภูมิ 900 องศาเซลเซียส มีการดูดซึมน้ำร้อยละ 12.70 และดินสูรินทร์ที่มีการดูดซึมน้ำน้อยที่สุด คือ ดินสูรินทร์แหล่งบ้านใหม่ ที่เผาในอุณหภูมิ 1,300 องศาเซลเซียส มีการดูดซึมน้ำร้อยละ 2.55

1.4 สีของเนื้อดินหลังการเผาทั้งสองแหล่ง พบร้าสีของดินสูรินทร์แหล่งบ้านใหม่จะมีสีเข้มมากกว่าดินสูรินทร์แหล่งบ้านน้ำคล้ำ ดินสูรินทร์แหล่งบ้านใหม่จะมีสีขาวออกเหลืองไปจนถึงสีน้ำตาลเข้ม และสูรินทร์แหล่งบ้านน้ำคล้ำจะมีสีขาวเหลืองไปจนถึงสีน้ำตาลแดง

2. การทดสอบคุณสมบัติทางกายภาพก่อน และหลังการเผา และคุณสมบัติในการหล่อแบบของส่วนผสมเนื้อดินปืนสโตนแวร์

2.1 การทดสอบ พบร้าการทดสอบของดินสูรินทร์ก่อนการเผาที่มีผลตัวมากที่สุด คือ ดินสูรินทร์แหล่งบ้านใหม่ สูตรที่ 27 มีการทดสอบร้อยละ 7.0 และการทดสอบที่น้อยที่สุด คือ ดินสูรินทร์แหล่งบ้านน้ำคล้ำ สูตรที่ 30 มีการทดสอบร้อยละ 4.6 ส่วนการทดสอบตัวภายนหลังการเผา จะพบร้าดินสูรินทร์ที่มีการทดสอบตัวมากที่สุด คือ ดินสูรินทร์แหล่งบ้านใหม่ สูตรที่ 21 มีการทดสอบร้อยละ 19.5 และการทดสอบที่น้อยที่สุด คือ ดินสูรินทร์แหล่งบ้านน้ำคล้ำ สูตรที่ 31 มีการทดสอบร้อยละ 12.0

2.2 ความแข็งแรง พบร้าความแข็งแรงของดินสูรินทร์ก่อนเผาที่มากที่สุด คือ ดินสูรินทร์แหล่งบ้านใหม่ สูตรที่ 21 มีความแข็งแรง 8.02 kg/cm^2 และความแข็งแรงที่น้อยที่สุด คือ ดินสูรินทร์แหล่งบ้านใหม่ สูตรที่ 23 มีความแข็งแรง 4.61 kg/cm^2 ส่วนความแข็งแรงหลังการเผา พบร้าดินสูรินทร์ที่มีความแข็งแรงมากสุด คือ ดินสูรินทร์แหล่งบ้านใหม่ สูตรที่ 11 มีความแข็งแรง 77.52 kg/cm^2 และความแข็งแรงที่น้อยสุดคือ ดินสูรินทร์แหล่งบ้านใหม่ สูตรที่ 10 มีความแข็งแรง 36.77 kg/cm^2

2.3 การคุณชีมน้ำ พบว่าดินสุรินทร์ที่มีการคุณชีมน้ำมากที่สุด คือ ดินสุรินทร์แหล่งบ้านน้ำคั่ำ สูตรที่ 3 มีการคุณชีมน้ำร้อยละ 7.62 และดินสุรินทร์ที่มีการคุณชีมน้ำน้อยที่สุด คือดินสุรินทร์แหล่งบ้านใหม่ สูตรที่ 23 , 30 และ 31 ไม่มีการคุณชีมน้ำ

2.4 ตีของเนื้อดินหลังเผา พบว่าดินสุรินทร์แหล่งบ้านใหม่จะมีสีขาวออกเหลือง ไปถึงสีน้ำตาลเข้ม และดินสุรินทร์แหล่งบ้านน้ำคั่ำจะมีสีขาวเหลืองไปถึงสีเทา

2.5 ปริมาณน้ำที่ใช้ผสมเนื้อดิน พบว่าปริมาณน้ำที่ใช้ผสมในเนื้อดินที่มากสุด คือ ดินสุรินทร์แหล่งบ้านใหม่ สูตรที่ 32 ใช้น้ำร้อยละ 41.21 และดินสุรินทร์ที่มีการใช้น้ำผสมน้อยที่สุด น้อยสุด คือ ดินสุรินทร์แหล่งบ้านน้ำคั่ำ สูตรที่ 22 ใช้น้ำร้อยละ 33.45

2.6 ความถ่วงจำเพาะ พบว่าทุกส่วนผสมของเนื้อดินมีความถ่วงจำเพาะ 1.65 - 1.72

2.7 ปริมาณสารช่วยกรະชาຍloyตัว พบว่าในส่วนผสมดินสุรินทร์ที่พบการใช้ปริมาณสารช่วยกรະชาຍloyตัวมากที่สุด คือ ดินสุรินทร์แหล่งบ้านใหม่ สูตรที่ 21 มีการใช้สารช่วยกรະชาຍloyตัวร้อยละ 1.20 และพบการใช้ปริมาณสารช่วยกรະชาຍloyตัวน้อยที่สุดคือ ดินสุรินทร์แหล่งบ้านน้ำคั่ำ สูตรที่ 7 มีการใช้สารช่วยกรະชาຍloyตัวร้อยละ 0.25

2.8 การให้ลดตัว พบว่าดินสุรินทร์ที่ใช้เวลาในการให้ลดตัวมากที่สุด คือ ดินสุรินทร์แหล่งบ้านน้ำคั่ำ สูตรที่ 22 ใช้เวลาในการให้ลดตัว 3.86 นาที และดินสุรินทร์ที่ใช้เวลาในการให้ลดตัวน้อยที่สุด คือ ดินสุรินทร์แหล่งบ้านน้ำคั่ำ สูตรที่ 13 ใช้เวลาในการให้ลดตัว 0.30 นาที

2.9 อัตราการหล่อ พบว่าอัตราการหล่อสูงสุดในเวลา 5 นาที คือ ดินสุรินทร์แหล่งบ้านน้ำคั่ำ สูตรที่ 1 ซึ่งมีความหนา 0.75 เซนติเมตร และอัตราการหล่อต่ำสุดในเวลา 5 นาที คือ ดินสุรินทร์แหล่งบ้านใหม่ สูตรที่ 21 และ 27 ซึ่งมีความหนา 0.22 เซนติเมตร ในเวลา 10 นาที อัตราการหล่อสูงสุด คือ ดินสุรินทร์แหล่งบ้านน้ำคั่ำ สูตรที่ 1 ซึ่งมีความหนา 1.15 เซนติเมตร และ อัตราการหล่อต่ำสุดในเวลา 10 นาที คือ ดินสุรินทร์แหล่งบ้านน้ำคั่ำ สูตรที่ 21 ซึ่งมีความหนา 0.35 เซนติเมตร และในเวลา 20 นาที พบอัตราการหล่อสูงสุด คือ ดินสุรินทร์แหล่งบ้านน้ำคั่ำ สูตรที่ 1 ซึ่งมีความหนา 1.30 เซนติเมตร และในเวลา 20 นาที คือ ดินสุรินทร์แหล่งบ้านใหม่ สูตรที่ 25 และ 33 ซึ่งมีความหนา 0.50 เซนติเมตร

3. การทดสอบความเหมาะสมในการขึ้นรูปผลิตภัณฑ์

ในการทดสอบความเหมาะสมในการขึ้นรูป โดยเลือกสูตรที่ 9 ของดินสุรินทร์แหล่งบ้านใหม่ และสูตรที่ 19 ของดินสุรินทร์แหล่งบ้านน้ำคั่ม พบว่าสามารถขึ้นรูปผลิตภัณฑ์ได้เหมาะสม

โดยที่ผลิตภัณฑ์หลังจากการขึ้นรูปสามารถทรงตัวได้ มีความแข็งแรงสูง และเมื่อทดสอบกับเคลือบเฟลสปาร์ พบร่วมกับเคลือบเฟลสปาร์สามารถยึดเกาะติดกับเนื้อผลิตภัณฑ์ได้อย่างเหมาะสมไม่เกิดการหลุดร่องรอย แต่ไม่เกิดตัวหินใด ๆ บนผลิตภัณฑ์

อภิปรายผล

จากการพัฒนาดินสุรินทร์เพื่อการขึ้นรูปด้วยวิธีการหล่อแบบได้ดำเนินการทดลองตามขั้นตอนต่างๆ แล้ว ซึ่งผลการทดลองที่ได้ สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. คุณสมบัติทางกายภาพ และคุณสมบัติทางเคมีของดินสุรินทร์แหล่งบ้านใหม่ และดินสุรินทร์แหล่งบ้านน้ำค้ำ

1.1 คุณสมบัติทางกายภาพก่อนการเผาของดินสุรินทร์แหล่งบ้านใหม่ และดินสุรินทร์แหล่งบ้านน้ำค้ำ

การทดสอบดินสุรินทร์แหล่งบ้านใหม่ และดินสุรินทร์แหล่งบ้านน้ำค้ำ พบร่วมจะอยู่ในช่วงร้อยละ 6 - 7 เปอร์เซ็นต์ โดยที่ดินสุรินทร์แหล่งบ้านน้ำใหม่ก่อนเผามีการลดตัวสูงกว่า ซึ่งทั้งนี้เนื่องจากดินสุรินทร์แหล่งบ้านใหม่เนื้อดินจะมีความละอ่อนมากกว่าและมีความเหนียวสูง ซึ่งจะส่งผลต่อการทดสอบตัวของเนื้อดิน เนื่องจากในช่วงที่เนื้อดินเกิดการแห้งตัว น้ำที่ผสมอยู่ในเนื้อดินก็จะระเหยออก ประกอบกับความละอ่อนของเนื้อดินมาก จะทำให้ขนาดของเม็ดดินมีการซิดตัวกันมากขึ้น โอกาสต่อการส่งผลของการทดสอบตัวก็จะเพิ่มขึ้น จึงเป็นเหตุให้ดินสุรินทร์แหล่งบ้านใหม่มีการลดตัวมากกว่า ซึ่งสอดคล้องกับ ณัช ราษฎรพงษ์ (2538 :15) ได้กล่าวอีกว่า การทดสอบหลังแห้งของเนื้อดินขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายอย่าง เช่น เกิดจากการสูญเสียน้ำในเนื้อดิน ซึ่งขณะที่น้ำระเหยไประหว่างการอบแห้ง อนุภาคของเนื้อดินจะเคลื่อนที่เข้ามาใกล้ชิดกันทำให้ขนาดลดลง นอกจากนั้นขนาดความละอ่อนของอนุภาคดิน และการขึ้นรูปก็เป็นองค์ประกอบที่สำคัญ

ความแข็งแรงของดินสุรินทร์ในแหล่งบ้านใหม่ และดินสุรินทร์ในแหล่งบ้านน้ำค้ำ จะอยู่ในช่วงร้อยละ $23.37 - 25.58 \text{ Kg/cm}^2$ ซึ่งจะพบว่าดินสุรินทร์แหล่งบ้านใหม่จะมีความแข็งแรงมากกว่าดินสุรินทร์แหล่งบ้านน้ำค้ำ ทั้งนี้เนื่องมาจากการสูญเสียน้ำในเนื้อดิน ซึ่งจะมีความละอ่อนมาก และยังพบว่ามีสารอินทรีย์ปะปนอยู่โดยทั่วไป ทำให้เนื้อดินก่อนเผามีความแข็งแรงมาก โดยที่

สอดคล้องกับ จำพน วัฒนวงศ์ (2538 : 96) กล่าวว่า ดินเหนียวที่มีอินทรีย์ Organic Matter สูง จะทำให้เนื้อดินมีค่าความแข็งสูง และมีความเนียนยวาวสูง และมีน้ำวิทยาลักษณะเชิงใหม่ (2530 : 65) ยังกล่าวไว้ว่า โดยปกติดินที่มีความละเมียดมากและมีความเนียนยวาวดี ย่อมจะมีความแข็งแรงตึกกว่าดินหยาบและไม่ค่อยเหนียว

1.2 คุณสมบัติทางกายภาพหลักการเผาในอุณหภูมิ 900, 1,000, 1,100, 1,200 และ 1,300 องศาเซลเซียส ของดินสูรินทร์แหล่งบ้านใหม่ และดินสูรินทร์แหล่งบ้านน้ำคล้ำ พบร่วมกับ การหาดตัวดินสูรินทร์แหล่งบ้านใหม่ จะมีการหาดตัวร้อยละ 11.5, 14.5,

15.0, 15.50 และ 16.70 ตามลำดับ และการหาดตัวของดินสูรินทร์แหล่งบ้านน้ำคล้ำ มีการหาดตัวร้อยละ 10.00, 12.50, 13.00, 14.50 และ 15.00 ตามลำดับ จะเห็นว่าในอุณหภูมิสูงขึ้นการหาดตัวจะเพิ่มขึ้นมากขึ้น เมื่อจากน้ำที่ผสมในเนื้อดินจะระเหยออกจากโครงสร้างของเนื้อดิน ซึ่งถ้าอุณหภูมิของการเผาสูงขึ้นก็จะส่งผลต่อการหาดตัวของเนื้อดินมากขึ้น ซึ่ง ดร. ารยะพงษ์ (2538 : 15) กล่าวไว้ว่าก่อว่า หลักการเผาผลิตภัณฑ์จะเกิดการหาดตัวอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งการที่เนื้อดินมีสารอินทรีย์มากจะทำให้มีการหาดตัวมาก และการหาดตัวของเนื้อดินจะเพิ่มขึ้นเมื่ออุณหภูมิสูงขึ้น

ความแข็งแรงของดินสูรินทร์แหล่งบ้านใหม่ จะมีความแข็งแรง 27.47, 29.24, 30.56, 31.97 และ 33.61 Kg/cm² ตามลำดับ และดินสูรินทร์แหล่งบ้านน้ำคล้ำจะมีความแข็งแรง 26.83, 28.92 และ 29.45 Kg/cm² ตามลำดับ ซึ่งในอุณหภูมิ 1200 และ 1300 ไม่สามารถทดสอบความแข็งแรงได้เนื่องจากแท่งทดลองเกิดการแตก ซึ่งสาเหตุน่าจะมาจากการที่เนื้อดินมีสารไม่ปริสุทธิ์ และอินทรีย์สารอื่นๆ ปะปนในเนื้อดินมาก จึงส่งผลต่อการควบคุมคุณสมบัติของเนื้อดิน และเป็นเหตุให้เนื้อดินเกิดการแตกขึ้นระหว่างการเผา ยังพบอีกว่าในส่วนที่สามารถทดสอบความแข็งแรงได้ พบร่วมกับในอุณหภูมิสูงค่าความแข็งจะเพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากการเผาในอุณหภูมิสูงจะทำให้ความหนาแน่นของเนื้อดินเพิ่มขึ้น ซึ่งจะส่งผลต่อกลไนท์ของเนื้อดิน

การดูดซึมน้ำ พบร่วมกับดินสูรินทร์แหล่งบ้านใหม่มีการดูดซึมน้ำร้อยละ 10.51, 7.93, 6.86, 6.50 และ 2.55 ตามลำดับ และดินสูรินทร์แหล่งบ้านน้ำคล้ำมีการดูดซึมน้ำร้อยละ 12.70, 11.21, 18.22, 7.16 และ 3.41 ตามลำดับ ซึ่งพบว่าในอุณหภูมิสูงการดูดซึมน้ำจะลดลง ทั้งนี้เป็น เพราะอุณหภูมิในการเผาสูงจะทำให้ความหนาแน่นของเนื้อดินเพิ่มขึ้น ซึ่งจะทำให้รูพรุนต่างๆ ในเนื้อดินลดลง น้ำจึงไม่ผ่านเข้าสู่เนื้อดินได้ยาก ซึ่งในดินสูรินทร์แหล่งบ้านใหม่ และดินสูรินทร์แหล่งบ้าน

น้ำคัลยังพบว่ามีการดูดซึมน้ำอยู่ ทั้งนี้ เพราะเนื้อดินทั้งสองแหล่งยังมีการเผาที่ไม่ถึงจุดสุกตัวจึงทำให้เนื้อดินมีการดูดซึมน้ำ ซึ่ง กิลเลอร์ (Keller E.K. 1939 : unpaged) ได้กล่าวว่า เนื้อดินถ่ายงไม่ถึงจุดสุกตัวเต็มที่ ปรากฏว่ามีการดูดซึมน้ำเกิดขึ้นในเนื้อดิน แสดงว่าความหนาแน่นของเนื้อดินลดลง เพราะมีไฟฟ้าอากาศหรือรูพูนในเนื้อดิน

สีของเนื้อดินหลังการเผาของดินสูรินทร์แหล่งบ้านใหม่จะมีสีน้ำตาลไปถึงสีน้ำตาลเข้มเข้ม และดินสูรินทร์แหล่งบ้านน้ำคัลจะออกน้ำตาลแดงไปจนถึงน้ำตาลอากาศเหลือง ทั้งนี้ เพราะเนื้อดินทั้งสองแหล่งมีเหล็กออกไซด์ปะปนอยู่ทั่วไป ซึ่งเหล็กออกไซด์เป็นตัวทำให้เกิดสีน้ำตาลแดงในเนื้อดิน และเคลื่อน สดคล้องกับแบบเปล (Chappel. 1979 :17) กล่าวว่าเนื้อดินที่มีเหล็กออกไซด์ปะปนอยู่ในเนื้อดินหลังการเผาจะมีสีน้ำตาลไปจนถึงสีดำ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปริมาณของสารเคมีที่มีอยู่ในเนื้อดิน เช่น แร่ธาตุ เช่น แอลูมิโนโซลฟ์ แอลูมิโนโซลฟ์และแอลูมิโนโซลฟ์

1.3 คุณสมบัติทางเคมีของดินสูรินทร์แหล่งบ้านใหม่ และดินสูรินทร์แหล่งบ้านน้ำคัล

ดินสูรินทร์แหล่งบ้านใหม่เนื้อดินจะละเอียด มีอินทรีย์สารปะปนอยู่ในเนื้อดินทั่วไป และมีความเนียนมาก สีของเนื้อดินมีสีเทาเหลืองซึ่งมีจุดสีน้ำตาลแดงปะปนอยู่โดยทั่วไป เมื่อศึกษาจากผลวิเคราะห์ทางเคมีแล้วพบว่า ดินสูรินทร์แหล่งบ้านใหม่มีปริมาณซิลิกา และอัลูมิโนกรด ปริมาณร้อยละ 60.0 ซึ่งอยู่ในระดับใกล้เคียงกับเนื้อดินในแหล่งอื่น ๆ พบปริมาณของเหล็กออกไซด์ในระดับร้อยละ 6.8 ซึ่งก่อว่ามีมากพอสมควรและจะส่งผลให้ดินสูรินทร์แหล่งบ้านใหม่ มีความชกร้น้อยและมีสีแดงไปจนถึงสีน้ำตาลคล้ำ ทั้งนี้สอดคล้องกับโภคภัณฑ์ รากช์วงศ์ (2531 : 10) กล่าวว่า เนื้อดินที่มีสารพกเหล็กออกไซด์ และไฟฟานีเมียมออกไซด์เจือปนอยู่มากจะส่งผลให้เนื้อดินมีความขาวลดน้อยลง ส่วนปริมาณของแคลเซียม แมกนีเซียม มีอยู่ร้อยละ 0.6 และ 0.5 ซึ่งมีอยู่ในปริมาณไม่มากนัก ไม่น่าจะส่งผลต่อเนื้อดินเท่าไหร่ ส่วนปริมาณของโซเดียม และไฮಡ्रอกซิเดียม ที่พบอยู่ในเนื้อดินจะมีอยู่ร้อยละ 1.4 และ 0.3 ซึ่งมีอยู่ในปริมาณน้อย จะส่งผลให้การหลอมตัวของเนื้อดินไม่ดี ทำให้เนื้อดินมีความทนไฟสูงพอสมควร

ดินสูรินทร์แหล่งบ้านน้ำคัลถูกแนะนำทั่วไปของดินสูรินทร์แหล่งบ้านน้ำคัล เนื้อดินจะละเอียด มีความเนียนมาก สีของเนื้อดินจะมีสีเทาดำ และจากการนำดินมาล้างพบสารอินทรีย์อยู่ในเนื้อดิน เมื่อศึกษาจากผลวิเคราะห์ทางเคมี พบว่าดินสูรินทร์แหล่งบ้านน้ำคัล มีปริมาณซิลิกา และอัลูมิโนกรด อยู่ร้อยละ 57.0 และ 24.4 ตามลำดับ ซึ่งซิลิกามีอยู่ในปริมาณใกล้เคียงกับดินสูรินทร์

แหล่งบ้านใหม่ แต่มีอุณหภูมิในปริมาณสูง ซึ่งจะส่งผลต่อ din สุรินทร์แหล่งบ้านน้ำค้างจะมีความทันไฟ สูงกว่า din สุรินทร์แหล่งบ้านใหม่ ทั้งนี้ เพราะอุณหภูมิไม่มีคุณสมบัติในการทนไฟที่ดี สอดคล้องกับ ชุดมา เจียนโซดิชาลิต. ศุทธิพิร ชีวานัน (ม.ป.ป. : 1) กล่าวว่า สารอุณหภูมิที่ผสมในเนื้อเซรามิกส์สูง จะก่อให้ เกิดความทันไฟ และมีความแข็งทางกลสูงกว่าเซรามิกส์ทั่วไป ยังพบต่อไปอีกว่าปริมาณเหล็กออกไซด์ มีอยู่ร้อยละ 4.3 ซึ่งทำให้เนื้อดินมีสีเทาไปจนถึงสีน้ำตาล ปริมาณแคลเซียมออกไซด์ และแมกนีเซียม ออกไซด์มีอยู่ร้อยละ 0.4 และ 0.5 ตามลำดับมีในปริมาณที่ไม่มากนัก ซึ่งจะไม่ส่งผลกระทบต่อเนื้อดินเท่าไหร่ พบรโซดิเชียมออกไซด์ และในแพสเซียมออกไซด์มีอยู่ในเนื้อดินร้อยละ 0.5 และ 0.4 มีใน ปริมาณน้อยซึ่งจะส่งผลต่อการสูญเสียของเนื้อดินเป็น ซึ่งทำให้ din สุรินทร์แหล่งบ้านน้ำค้างมีความทันไฟ สูง

2. คุณสมบัติทางกายภาพ และคุณสมบัติในการหล่อแบบของส่วนผสมเนื้อดินปืนสโตนแวร์

2.1 คุณสมบัติทางกายภาพก่อนการเผาของเนื้อดินปืนสโตนแวร์

การทดสอบตัวของ din สุรินทร์แหล่งบ้านใหม่ และ din สุรินทร์แหล่งบ้านน้ำค้าง ก่อนการเผาจะอยู่ในระหว่างร้อยละ 4.6 - 7.0 เนื่องจากดินเกิดการสูญเสียน้ำในเนื้อดินระหว่างการขึ้นรูปปัจจุบัน กระทั้งอบแห้ง และจากการทดลองของ din ทั้งสองแหล่งยังพบว่า din สุรินทร์บ้านน้ำค้างจะมีการหดตัวโดยรวมมากกว่า din สุรินทร์แหล่งบ้านใหม่ ทั้งนี้น่าจะเป็นเพราะ din สุรินทร์บ้านน้ำค้าง เนื้อดิน จะมีความละเอียดมากกว่าซึ่งทำให้มีการหดตัวสูงกว่า ซึ่งสอดคล้องกับ ดนัย อาจารย์พงศ์ (2538 : 15) กล่าวว่า ดินหรือผลิตภัณฑ์มีการหดตัวหลังการอบแห้ง การหดตัวเกิดขึ้นเนื่องจาก การสูญเสียน้ำในดินที่เป็นความชื้น และน้ำที่ใช้ในการขึ้นรูป ขณะที่น้ำระเหยไประหว่างการอบแห้ง อนุภาคของเนื้อดินจะเคลื่อนเข้ามาใกล้ชิดกันทำให้มีขนาดลดลง การหดตัวชี้อยู่กับองค์ประกอบบนลายอย่าง ไม่ว่าจะเป็นธรรมชาติของชนิดดิน ขนาดความละเอียดของอนุภาคดิน และการขึ้นรูปก็เป็นองค์ประกอบสำคัญ

ความแข็งแรงของ din สุรินทร์แหล่งบ้านใหม่ และ din สุรินทร์แหล่งบ้านน้ำค้าง มี ความแข็งอยู่ระหว่าง 4.36-8.15 kg/cm² พบรกว่าในส่วนผสมที่มี din สุรินทร์แหล่งบ้านใหม่ในปริมาณที่มาก และในส่วนผสมที่มี din สุรินทร์แหล่งบ้านน้ำค้างมาก จะมีความแข็งแรงสูงมากขึ้นด้วย ทั้งนี้เป็น เพราะ din สุรินทร์แหล่งบ้านใหม่ และ din สุรินทร์แหล่งบ้านน้ำค้างเป็นวัตถุดิบที่มีความเหนียว และมี ความละเอียดสูง การยึดเกาะกันระหว่างอนุภาคย่อมมีมากกว่าวัตถุดิบที่ไม่มีความเหนียว เป็นเหตุให้

เนื้อดินปั้นที่มีส่วนผสมของดินอุดมจะมีความแข็งแรงสูง ซึ่ง โภมล รักษ์วงศ์ (2531 : 8) กล่าวไว้ว่า ดินที่มีความเหนียวมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับขนาดของเม็ดดิน ถ้าหากเม็ดดินยิ่งละเอียดมากก็ย่อมที่จะมี ความเหนียวสูง และมีความแข็งแรงเมื่อแห้ง (Green strength)

2.2 คุณสมบัติทางกายภาพหลังการเผาของเนื้อดินstoneware

การทดสอบ พบร่วดินสูรินทร์แหล่งบ้านใหม่ และดินสูรินทร์แหล่งบ้านน้ำค้ำจะมีการ ทดสอบอยู่ระหว่างร้อยละ 12.0 -19.5 ซึ่งการทดสอบดินสูรินทร์แหล่งบ้านใหม่จะมีการทดสอบโดยรวม มากกว่าดินสูรินทร์แหล่งบ้านน้ำค้ำ ทั้งนี้เนื่องจากดินสูรินทร์แหล่งบ้านใหม่มีความเหนียว และความ ละเอียดสูงกว่าดินสูรินทร์แหล่งบ้านน้ำค้ำ และเมื่อเนื้อดินผ่านกระบวนการเผาแล้วจะเกิดการสูญ เสียน้ำออกจากการสร้างของเนื้อดิน เป็นเหตุให้เกิดการทดสอบขึ้น ทดสอบลักษณะ กเบริดา พิมพ์ขาว (2532 : 256) กล่าวว่า การเปลี่ยนสภาพของดินเมื่อถูกเผาสูงขึ้นถึง 450 องศาเซลเซียส น้ำไม่เลกคล เติมแตกสลายตัว โครงสร้างจะเปลี่ยนแปลงไปเป็น metakaolin ($\text{Al}_2\text{O}_3 \cdot 2\text{SiO}_2$)

ความแข็งแรง พบร่วดินสูรินทร์แหล่งบ้านใหม่ และดินสูรินทร์แหล่งบ้านน้ำค้ำ มี ความแข็งแรงระหว่าง 36.77 - 77.52 kg/cm^2 ทั้งนี้เพราะเนื้อดินปั้นทั้งสองแหล่งหลังจากการเผาจะมี ความพูนตัวลดน้อยลง ซึ่งทำให้เนื้อดินมีความแข็งแรงเพิ่มขึ้น และสามารถที่ทนต่อสภาวะต่าง ๆ ได้ เช่น ทนต่อสภาวะของการกดกร่อน ทนต่อการร้อน ทนต่อการรูดขีด ทำให้ผลิตภัณฑ์ไม่เกิดรอย ชึงบุบธรรม จิงคหะชาภุจ (2534 : 13) ได้กล่าวไว้ว่า ลักษณะพิเศษของความแกร่ง คือ การที่ทนต่อแรงขัด การขีดข่วนสูง และมีโครงสร้างเป็นเนื้อเดียวกัน

การคุณชีมน้ำ พบร่วดินสูรินทร์แหล่งบ้านใหม่ และดินสูรินทร์แหล่งบ้านน้ำค้ำ จะ อยู่ในระหว่างร้อยละ 0.00-7.62 ซึ่งจากตารางสามเหลี่ยมจะเห็นได้ว่า ในช่วงที่มีปริมาณหินฟันม้า เป็นส่วนผสมในเนื้อดินปั้นสูง เนื้อดินจะเกิดความมัน มีการคุณชีมน้ำต่ำ ทั้งนี้เพราะหินฟันม้าเป็น ตัวเรายลดจุดหลอมละลายในเนื้อดินปั้น และยังคงเสริมให้เนื้อดินเป็นเนื้อเดียวกัน ทำให้รูปนูนต่าง ๆ ในเนื้อดินลดลงอีกด้วย ซึ่งเบริดา พิมพ์ขาว (2520 : 311 – 313) กล่าวไว้ว่า รูปนูนภายในเนื้อดิน ประกอบไปด้วยรูปนูนปิดกับรูปนูนเปิด ซึ่งรูปนูนจะมีผลต่อคุณสมบัติของผลิตภัณฑ์ เช่น ความสามารถในการที่จะให้ของเหลวสามารถไหลเข้าผ่านผลิตภัณฑ์ได้ ซึ่งการเผาผลิตภัณฑ์จะทำให้สัด ส่วนของความพูนตัวโดยปริมาณลดลง โรเดส (Rhodes. 1959 : 43) ได้กล่าวว่า เนื้อดินปั้นสโตน แวร์ที่ดินน้ำ มีการคุณชีมน้ำไม่ควรเกิน 5 ปอร์เซนต์

สีของเนื้อดินที่ปรากฏภายนอกจากการเผา พบร่องรอยหลังจากการเผา พบว่าดินสูรินทร์แหล่งบ้านใหม่จะมีสีขาวเหลืองไปจนถึงสีน้ำตาลเข้ม และดินสูรินทร์แหล่งบ้านน้ำคั่ลามีสีขาวเหลืองไปจนถึงสีเทาเข้ม ซึ่งจะเห็นได้ว่าดินสูรินทร์แหล่งบ้านใหม่จะมีสีเข้มกว่าดินสูรินทร์แหล่งบ้านน้ำคั่ลาม ทั้งนี้เนื่องจากดินสูรินทร์แหล่งบ้านใหม่พับเปอร์เร็นต์ของเหล็กออกไซด์มีอยู่ในเนื้อดินมากกว่า จึงเป็นเหตุให้เนื้อดินมีสีเข้มมากกว่า

2.3 คุณสมบัติในการขึ้นรูปด้วยวิธีการหล่อแบบของเนื้อดินบ้านสโตร์

ปริมาณน้ำที่ใช้ผสมเนื้อดินบ้าน พบร่องรอยหลังจากการเผา พบว่าดินสูรินทร์แหล่งบ้านน้ำคั่ลามใช้ปริมาณน้ำผสมในเนื้อดินบ้านในระหว่างร้อยละ 33.45 – 41.21 พบร่องรอยหลังการเผา พบว่าดินสูรินทร์แหล่งบ้านน้ำคั่ลาม จะใช้น้ำผสมในเนื้อดินมาก ทั้งนี้ เพราะดินทั้งสองแหล่งเป็นดินพื้นบ้านที่มีความหนืดสูง จำเป็นต้องใช้น้ำเข้าไปช่วยในการหีบห่ำให้เนื้อดินมีการหล่อตัวที่ดีขึ้น ซึ่งในส่วนผสมของเนื้อดินบ้านสูตรใดๆ ที่มีเปอร์เร็นต์น้ำผสมอยู่มากจะส่งผลต่อความหนาแน่นของเนื้อดินลดลง ซึ่งทำให้การหล่อแบบช้าลง ทั้งนี้ เพราะน้ำดินจะสูญเสียน้ำให้กับแบบพิมพ์ซึ่งแบบพิมพ์พลาสเตอร์เป็นแบบพิมพ์ที่มีเนื้อพูนตัวสูง เมื่อพิมพ์พลาสเตอร์มีการถูกซึมน้ำมากขึ้น พิมพ์พลาสเตอร์จะมีความชื้น และจะส่งผลต่อการหล่อแบบที่ช้าลง ดังนั้นในการหีบห่ำดินสำหรับการหล่อแบบจึงควรที่จะมีส่วนผสมของน้ำในเปอร์เร็นต์ที่ต่ำ เพื่อช่วยรักษาอายุการใช้งานของแบบพิมพ์และช่วยให้การหล่อแบบรวดเร็วขึ้น ซึ่ง บริดา พิมพ์ขาวข้า (2532 : 133) ได้กล่าวว่า น้ำที่ใช้ผสมในเนื้อดินหล่อควรมีเปอร์เร็นต์ต่ำเท่าที่จะเป็นไปได้ แต่ต้องน้ำดินที่ใช้งานต้องมีการหล่อที่ตัวดี

ความถ่วงจำเพาะของดินสูรินทร์แหล่งบ้านใหม่ และดินสูรินทร์แหล่งบ้านใหม่น้ำคั่ลามจะอยู่ในระหว่าง 1.65 - 1.75 เป็นค่าที่อยู่ในระดับที่สามารถนำมานล้อผลิตภัณฑ์ได้ ซึ่งช่วยไม่ให้แบบพิมพ์เสื่อมสภาพเร็ว อันเกิดจากปูนพลาสเตอร์ดูดน้ำจากเนื้อดินมากเกินไป ซึ่ง บริดา พิมพ์ขาวข้า (2532 : 133) ได้กล่าวไว้ว่า น้ำดินที่ใช้ในการหีบห่ำแบบพิมพ์แบบหล่อควรมีน้ำหนักความถ่วงจำเพาะอยู่ระหว่าง 1.65 – 1.80 และด้วย อาจารย์พงศ์ (2528 : 44) ได้กล่าวไว้ว่า กว่า น้ำดินที่เทในแบบปูนพลาสเตอร์ น้ำจะถูกปูนพลาสเตอร์ดูดทันที โดยน้ำดินที่อยู่ติดกับแบบปูนจะสูญเสียน้ำเร็วจนกระทั่งเริ่มจับตัวกันแน่นขึ้น เมื่อเวลาผ่านไปการถ่ายเทน้ำจากน้ำดินไปยังแบบปูนก็เกิดขึ้นเรื่อยๆ ทำให้เกิดขันผนังของผลิตภัณฑ์เพิ่มขึ้น และแบบปูนพลาสเตอร์จะเปลี่ยนรูปมากขึ้น

ปริมาณสารช่วยกระจายลอยตัว พบว่าดินสูรินทร์แหล่งบ้านใหม่ และดินสูรินทร์แหล่งบ้านน้ำคัลจะใช้สารช่วยกระจายลอยตัวอยู่ในระหว่างร้อยละ 0.25 – 1.20 ซึ่งพบการใช้สารช่วยกระจายลอยตัวมากในส่วนผสมเนื้อดินปืนที่มีสัดส่วนของดินสูรินทร์แหล่งบ้านใหม่ และดินสูรินทร์แหล่งบ้านน้ำคัลสูง ทั้งนี้ เพราะดินสูรินทร์มีความหนืดมาก การไหลตัวไม่ดี เมื่อนำมาผสมกับวัตถุดินอื่นๆ ก็จะทำให้วัตถุดินอื่นๆ มีความหนืดมากขึ้นตามด้วย ขณะนี้จำเป็นต้องใช้ปริมาณสารช่วยกระจายลอยตัวมากในส่วนผสมที่มีดินสูรินทร์สูง เพื่อให้น้ำดินมีการไหลตัวดี และไม่เกิดการหากตะกอนของเนื้อดิน

การไหลตัวของเนื้อดิน พบว่าสูรินทร์แหล่งบ้านใหม่ และดินสูรินทร์แหล่งบ้านน้ำคัลจะอยู่ในช่วงเวลา 0.30 – 3.86 นาที โดยที่ส่วนผสมของดินสูรินทร์ที่มีดินขาวะนองในปริมาณมากจะมีการไหลตัวอยู่ในระดับที่สามารถนำมารื้อได้ เมื่อจากดินขาวะนองเป็นดินที่เหมาะสมสำหรับการขึ้นรูปด้วยวิธีการล่อแบบ เมื่อนำมาผสมกับดินสูรินทร์ก็จะช่วยให้การไหลตัวของเนื้อดินดีขึ้น และพบว่าในส่วนผสมที่มีดินสูรินทร์ในปริมาณสูงจะมีการไหลตัวไม่ดี ทั้งนี้ เพราะดินสูรินทร์มีความหนืดสูง จึงทำให้การไหลตัวไม่ดีเท่าที่ควร จำเป็นต้องนำสารช่วยกระจายลอยตัว ซึ่งเป็นสารเคมีเดี่ยวๆ ไม่ใช้ในการปั้นน้ำดิน เพื่อให้น้ำดินมีการไหลตัวที่ดีขึ้นในการล่อแบบ โดยการล่อแบบที่ดีนั้นน้ำดินควรมีการไหลตัวคล่อง และสามารถเห็นน้ำดินออกจากการแบบได้สะดวก น้ำดินไม่ค้างในแบบ ทำให้ผลิตภัณฑ์เกิดการเสียหาย

อัตราการหล่อของเนื้อดิน พบว่าสูรินทร์แหล่งบ้านใหม่ และดินสูรินทร์แหล่งบ้านน้ำคัล ในเวลา 5, 10 และ 20 นาที จะมีความหนาอยู่ในช่วง 0.22 – 1.30 ตามลำดับ พบว่าในปีกรีนต์ส่วนผสมของเนื้อดินหล่อที่มีดินขาวะนองในปริมาณสูง จะมีอัตราการหล่อสูงขึ้นด้วย ทั้งนี้ เพราะดินขาวะนองมีอัตราการหล่อต่ำกว่า และช่วยลดการบิดเบี้ยวของเนื้อดินให้ตื้อกันด้วย เพราะดินขาวะนองมีอุณหภูมิในการหล่อต่ำกว่า ดินขาวะนองมีคุณสมบัติเฉพาะตัวหลายประการด้วย กันสำหรับผลิตเนื้อดินปืน คือ เป็นประโยชน์ในการเพิ่มปริมาณอุณหภูมิ ในการต่อความแข็งแกร่งของผลิตภัณฑ์ และเพิ่มอัตราเร็วในการหล่อแบบ

3. การทดสอบความเหมาะสมในการขึ้นรูปผลิตภัณฑ์

ดินสูรินทร์แหล่งบ้านใหม่จำนวนทั้งหมด 36 ตัวอย่าง จากการทดสอบคุณสมบัติทางกายภาพ และคุณสมบัติในการหล่อแบบ พบว่าส่วนผสมที่ไม่สามารถนำมาขึ้นรูปผลิตภัณฑ์ได้ ซึ่งได้แก่ ส่วนผสมที่ 22, 28, 29, 35 และส่วนผสมที่ 36 นอกจากสามารถนำมาทำการขึ้นรูปผลิตภัณฑ์ได้ทุกตัว อย่าง ซึ่งในส่วนผสมที่ 22 และส่วนผสมที่ 29 พบว่ามีปริมาณของเฟลสปาร์ผสมในเนื้อดินสูง การหล่อแบบไม่สามารถหล่อได้ และเกิดการติดแบบพิมพ์ ทั้งนี้ เพราะเฟลสปาร์เป็นวัตถุดิบที่ไม่มีความเหนียว และการที่จะนำเฟลสปาร์มาทำการขึ้นรูปด้วยวิธีการหล่อแบบโดยตรงนั้นจะทำได้ไม่ดีเท่าที่ควร ดังนั้น การที่ส่วนผสมของเนื้อดินบ้านที่มีปริมาณของเฟลสปาร์สูงเนื้อดินจึงไม่สามารถที่จะทรงตัวได้ในขณะ การขึ้นรูป ซึ่ง อรพินทร์ พานทอง (2531 : 20) กล่าวว่า เฟลสปาร์เป็นวัตถุดิบที่อยู่ในกลุ่มวัตถุดิบ ประเภทที่ไม่สามารถนำมาเป็นรูปทรงได้ถึงแม้จะนำมาผสานกับน้ำก็ไม่เกิดลักษณะการใช้งานได้ด้วย เมื่อเดิม และพบอีกว่าส่วนผสมที่ 28, 35 และส่วนผสมที่ 36 ไม่สามารถนำมาทำการขึ้นรูปได้ และเกิดการแตกร้าวในแบบพิมพ์ทดสอบ ทั้งนี้เนื่องจากดินสูรินทร์เป็นดินที่มีคุณสมบัติทางการหล่อไม่ดี กล่าวคือ เนื้อดินมีอัตราการหล่อที่ต่ำ การไหลลงตัวไม่ดี และมีการหดตัวสูง ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการแตกร้าวของเนื้อดินเป็นอย่างมาก จึงเป็นเหตุให้ส่วนผสมที่มีสัดส่วนของดินสูรินทร์มากไม่สามารถทำการขึ้นรูปได้ และในส่วนผสมของดินสูรินทร์แหล่งบ้านใหม่ที่เหมาะสมที่สุดสำหรับการนำมาขึ้นรูป ผลิตภัณฑ์ คือ สูตรที่ 9 ซึ่งประกอบด้วยดินสูรินทร์บ้านใหม่ร้อยละ 30 ดินขาวะนองร้อยละ 50 และ ดินฟันม้าร้อยละ 20 โดยมีสารประกอบทางเคมีดังนี้ SiO_2 54.50, Al_2O_3 28.07, Fe_2O_3 2.54, CaO 0.40, MgO 0.19, Na_2O 0.89, TiO_2 0.02, K_2O 3.13 และ L.O.I. 9.31 โดยที่เนื้อดินสามารถขึ้นรูปได้ เหมาะสม เนื้อดินไม่ติดแบบพิมพ์ ซึ่งในระหว่างการขึ้นรูปผลิตภัณฑ์มีการหงตัวที่ดี ไม่เกิดตำหนินิดๆ บนเนื้อผลิตภัณฑ์ และภายนลังจากการเผาที่อุณหภูมิ 1,250 องศาเซลเซียส เนื้อดินมีการสุกตัวดี มี ความแข็งแรงสูง สีของเนื้อดินจะมีสีน้ำตาลแดง ทั้งนี้เนื่องจากในเนื้อดินมีเบอร์เชนต์เหล็กออกไซด์สูง ซึ่งทำให้เนื้อดินมีสีเข้มมาก และเมื่อนำเนื้อดินมาทดสอบกับเคลือบเฟลสปาร์เคลือบสามารถยึดติดกับ เนื้อผลิตภัณฑ์ได้อย่างเหมาะสม

ดินสูรินทร์แหล่งบ้านน้ำคล้ำ จำนวนทั้งหมด 36 ตัวอย่าง จากการทดสอบคุณสมบัติทางกายภาพ และคุณสมบัติในการหล่อแบบ พบว่าส่วนผสมที่ไม่สามารถนำมาขึ้นรูปผลิตภัณฑ์ได้ ซึ่งได้แก่ ส่วนผสมที่ 22, 29, 30 และส่วนผสมที่ 36 นอกจากสามารถนำมาทำการขึ้นรูปผลิตภัณฑ์ได้ทุก

ตัวอย่าง ซึ่งในส่วนผสมที่ 22, 29 และส่วนผสมที่ พบร่วมกับมีการทดลองในเนื้อดินสูง การหล่อแบบไม่สามารถหล่อได้ และเกิดการติดแบบพิมพ์ หั้นนี้เพาะเพลสปาร์เป็นวัตถุดิบที่ไม่มีความหนียว และการที่จะนำเพลสปาร์มาทำการขันรูปด้วยวิธีการหล่อแบบโดยตรงนั้นจะทำได้ไม่ดีเท่าที่ควร ดังนั้นการที่ส่วนผสมของเนื้อดินเป็นที่มีปริมาณของเพลสปาร์สูงเนื้อดินเจึงไม่สามารถที่จะทรงตัวได้ในขณะการขันรูป และส่วนผสมที่ 36 ไม่สามารถนำมาทำการขันรูปได้ และเกิดการแตกร้าวในแบบพิมพ์ทดสอบ หั้นนี้เนื่องจากดินสูรินทร์เป็นดินที่มีคุณสมบัติทางการหล่อไม่ดี กล่าวคือ เนื้อดินมีอัตราการหล่อที่ต่ำ การไหลลดลงไม่ดี และมีการหล่อตัวสูง ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการแตกร้าวของเนื้อดินสูง เช่นเดียวกัน และในส่วนผสมของดินสูรินทร์แหล่งบ้านน้ำคลลำที่เหมาะสมที่สุดสำหรับการนำมารีดในขณะการขันรูป ผลิตภัณฑ์ คือ สูตรที่ 19 ซึ่งประกอบด้วยดินสูรินทร์บ้านน้ำคลลำร้อยละ 40 ดินขาวะนองร้อยละ 30 และหินฟันม้าร้อยละ 30 โดยมีสารประกอบทางเคมีดังนี้ SiO_2 56.43, Al_2O_3 26.53, Fe_2O_3 2.07, CaO 0.47, MgO 0.23, Na_2O 1.32, TiO_2 0.01, K_2O 3.62 และค่า L.O.I. 9.00 โดยที่เนื้อดินสามารถขันรูปได้เหมาะสม โดยที่เนื้อดินไม่ติดแบบพิมพ์ ซึ่งในระหว่างการขันรูปผลิตภัณฑ์มีการทรงตัวที่ดี ไม่เกิดตำแหน่งใดๆ บนเนื้อผลิตภัณฑ์ และภายนอกจากการเผาที่อุณหภูมิ 1,250 องศาเซลเซียส เนื้อดินมีการสูญเสียดี มีความแข็งแรงสูง สีของเนื้อดินจะมีสีเทาขาว ซึ่งดินสูรินทร์แหล่งบ้านน้ำคลลำมีเยอร์เชนต์เหล็กออกไซด์ไม่นานัก ประกอบกับมีส่วนผสมของวัตถุดิบอื่นๆ ที่มีความช้าผสานในเนื้อดิน จึงเป็นเหตุให้สีของดินเจึงไม่เข้มมากเท่าไหร่ และเมื่อนำเนื้อดินมาทดสอบกับเคลือบเพลสปาร์ เคลือบสามารถยึดติดกับเนื้อผลิตภัณฑ์ได้อย่างเหมาะสม

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ดินสูรินทร์เป็นดินหนียวที่มีความทนไฟในตัวเองสูงพอสมควร ซึ่งนำไปที่จะนำไปทดลองผลิตภัณฑ์ไฟ
2. ความมีการศึกษาถึงความเหมาะสมของดินสูรินทร์ ในการขันรูปด้วยกรรมวิธีต่างๆ
3. ควรที่จะมีการศึกษาและทดลองเนื้อดินมันในแหล่งอื่นๆ ของภาคอีสาน และภาคอื่นๆ เพื่อประโยชน์ในการที่พบแหล่งดินที่เหมาะสมในการผลิตเครื่องปั้นดินเผาต่อไป